

Näitustest Tartu Ülikooli raamatukogus 2022–2023

Marianne Marlene Tiik

raamatukoguhoidja

Tartu Ülikooli raamatukogu on väga hea näitusepaik. Kuna peale meie endi on seda märganud paljud teisedki, täituvad raamatukogu näituspinnad kiiresti, kohati veel enne, kui me ise oma plaane paika panema jõuame hakata.

2022.–2023. aastal oli meie majas võimalik vaadata 89 erinevat näitust, neist 30 koostatud raamatukogus.

Oli vana head maali, nagu Erich Arrak, Harri Pudersell, Arrakute ateljeekool.

Oli väarikate juubelite äramärkimist: veterinaaria-teaduskond 175, Jaan Tõnisson 155, Eesti Üli-

õpilaste Selts 150, Juhan Luiga 150, Juri Lotman 100, Hando Runnel 85, Anu Raud 80, Marju Lepajõe 60 jt, kes said kõik kas põhjaliku või pisut tagasihoidlikuma väljapanekuga tähistatud.

Oli nimekaid ja laialt tuntud kunstnikke, oli neid, kel kunstiõpingud alles pooleli, ja ka lihtsalt hea kunstisilmaga hobitegijaid. Esindamata ei jäänud ka gümnaasiuminoorte kunstipüüdlused.

Oli põnevatest reisidest inspireeritud näitusi. Oli väljapanekuid meie igapäevaelu põletavatest valupunktidest, nagu näiteks elektrist, mille kirjandusega seostamine leidlikel tegijatel hämmastavalt hästi õnnestus.

Taiwani Hiina-uuringute teabeskuse kirjanduskogu näituse avamisel 10.10. 2022 kõnelevad Taiwani Taipei missiooni esindaja Lätis Andrew H. C. Lee, Taiwani rahvusraamatukogu juhataja Shu-hsien Tseng ning Krista Aru.

Olulise koha raamatukogu näituseaastas haarab maikus tervet meie maja vallutav Prima Vista kunstiprogramm, mis aasta-aastalt üha suuremaks paisub. Järjepidevust jagub rohkemgi. Juba palju aastaid paneme ülikooli aastapäevaks välja viimase kalendriaasta jooksul kaitstud doktoritööd, traditsiooniks on saanud uue aasta alustamine eelmisel aastal ilmunud eesti ilukirjanduse – nii luule kui ka proosa – väljapanekuga.

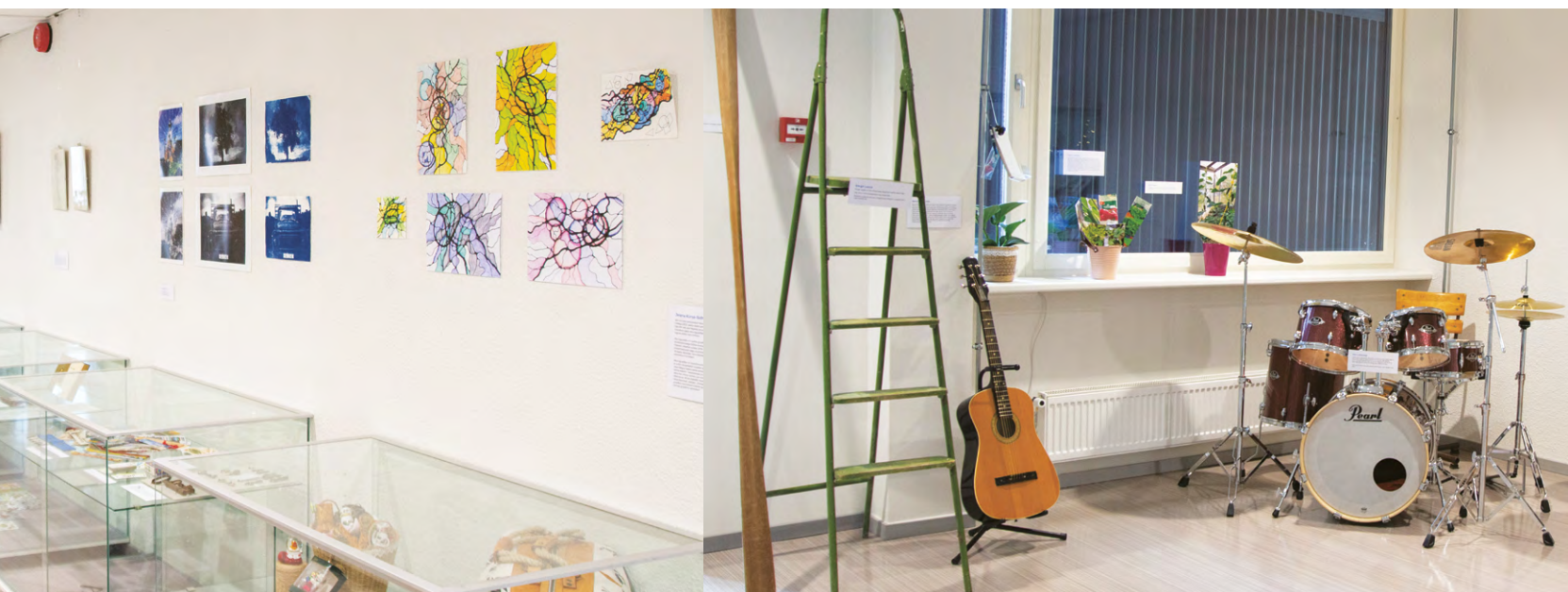
Pikkade aastate vältel olid kolmanda korruse lugemissaalide nišid suures osas täidetud ajakirjadega. Seevastu nüüd, mil suur osa ajakirjadest on kas kolinud internetti või lõpetanud ilmumise, on *humaniora* saali vanem Margit Leesik tekitanud uue ja paeluvama võimaluse, mis ergutab silmad-uitama-lasknud lugeja vaimu. Nimelt õdusad paigad kunstile, kuhu näiteks Ilmar Kruusamäe maalitud suured portreed sobivad otsekuivalatult. Paljude lemmikuna tahaks nendest eraldi mainida Riho Sibula portreed „Tuules“ (2023).

Ajastu vaimust kantuna lisandus näituse taaskasutusest. Raiskamise pillerkaarile vastu hakates osatakse tänapäeval ära kasutada või lausa

kunstiks muuta materjal, mis veel mõni aasta tagasi täie enesestmõistetavusega prügikasti lennutati.

Pole kuigi suur saladus, et raamatukogu rikkuseks on fondide kõrval ka töötajad. Nii tuli meie info-süsteemi peahaldur Anneli Sepp enne raamatukogu 220. aastapäeva mõttele teha näitus raamatukogu töötajate endi tegemistest. Ideest teostuseni kulus aega, aga 2023. aasta suve hakul sai väljapanek kõikvõimalikest hobidest „Mis teeb meie meele rõõmsaks“ ometigi teoks. Esialgsele üleskutsel reageerisid entusiastlikult vähesed, aga lõpuks töid oma harrastust illustreerivad esemed – mõistagi väga erineval kujul – teistele vaatamiseks välja 90% raamatukogu töötajatest, mis on uskumatult suur hulk. Imestamist jagus kõigile kauemaks, sest nii mõnegi kolleegi hobi oli teistele senini saladuseks olnud. Kõige üllatavama hobi (plaatimine!) tiitliga pärjati käsikirjade ja haruldaste raamatute osakonna juhataja Moonika Teemus. Näituse koostaja Anneli hinnati 2023. aasta raamatukogu aastapremia vääriliseks. Kahjuks oli hobinäitus avatud vaid kaheksa päeva ja oli nähtav vaid oma maja rahvale.

Järgnevatel lehekülgedel kirjutavad näituste kuratorid mõnest väljapanekust pikemalt.

Mis teeb meie meele rõõmsaks (2023).